

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Sapiente Fructuoso Epistolares Libri quinque

Bonifacio, Juan

Ingolstadii, 1606

IX. Cuidam de morte sapientis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51159](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51159)

confectus demittebatur in ventrem,
brachiorum, manuum, femoris, tibia-
rum, ac pedum stabilimenta aut
non extant, aut alia alibi ex cætera,
membrorum compagine dispersa &
dissipata iacent, quorum difficilior
collectio sit, quàm Absyrta fuerit,
quem soror sæuissima dilaceravit: ut
meritò in his cadaveris reliquiis excla-
mare possimus, hæcine est illa Ieza-
bel? Quare hoc commentemur, mihi
crede, & in hoc nos ipsi speculo cer-
tuamus, hæc enim si facimus, & à
vitiis, & ab opinionum prauitate
pugnemus, Vale.

*Cice. pro le-
ge Mani-
lia.*

Reg. 4. c. 9.

CVIDAM DE MORTE SA-
pientis.

Tsi stultorum infinitus est nu-
merus, tamen Christi Eccle-
sia velut fœcunda mater in-
numerabiles tulit sapientes. Sapientes
nam illi sunt, & planè perfecti, quos li-
ber ille complectitur, què tu ex Lati-
no Hispanum reddidisti: qui quòd
cuiusque diei Martyres, Confessores,
Virgi-

Virgines, quorum iniri numerus potuit, diligentissimè, verissimeq; recenseat, dignissimus est, quem relegant omnes eò studiosius, quò est te interpretate intellectu, cognituq; facilior. Et nimirum hic est ille fortium virorum catalogus, quem in Regum extremo secundo Scriptura commemorat. Quàm autem veri sapientis preclara sit mors, Davidis versus ostendit, quem verum lecto martyrologio, cuius tū, vt diximus, fidelis interpres fuisti, peropportunè Ecclesia decantat.

Psal. 115. *Preciosa, inquit, in conspectu Domini mors sanctorum eius.* Hæc est incorrupta vox de eccellente virtute iudicantis Ecclesiæ, hæc gloriosa laus, quæ virtuti retinatur tanquam imago voci. Hæc solida quædam res est, eminent, expressa, tractabilis. Ex quo intelligitur sapientis non modò vitam, sed etiam mortem esse fructuosam. Equidem sanctorum hominum res ego & facta considerans facere non possum, quin nomina ipsa commutem, vitamq; mortem appellem, & mortem vitam: quæ enim

enim appellatur vita, mors est, pro-
pterea quòd ita viuant, vt sese quàm
longissimè à corporibus disiungant,
mentemque abducant à sensibus, &
cum diuo Paulo quotidie moriantur:

Seruare enim animum à corpore, nequic- 1. ad Co-
quam aliud est, vt Cicero dixit, quàm 1. Tuscul.

uari discere. Huiusmodi mortem,
qui fructus consequatur, Euangelij
verba illa nos docent: *Nisi granum Ioan. 12.*
trimenti cadens in terra mortuum fuerit,
ipsum solum manet, si autem mortuum
uerit, multum fructum affert. Nam qui
sibi nulla in re obsequitur, qui non
rascitur, non inuidet, qui nil suspi-
cit, nisi quod laudabile est, vnaque
virtute contentus humana contem-
nit, huic iam profectò vt moreretur,
conuenit, & in beatæ cuiusdam pacis
portu & quasi sepulchro à malis con-
quiesceret. Et quia qualis quisque est,
talis esse solet & sensus & sermo, no-
ster hic mortuus de morte cogitat, de
morte loquitur. Et quoniam nulli
exploratum est ad vesperum se esse
victurum, huius exemplo nos vigila-

Rr re, ad-

re, adesse, & in Christiana quadam
 specula permanere debemus. Nam
 fidelis seruus, vt Euangelistæ prædi-
 cant, cùm ignoret, quando Dominus
 sit à nuptiis reuersurus, vigilat, perno-
 ctabat, excubat, vt hero redeunti præbo-
 sit, & fores aperiat. Ita fit, vt sapi-
 ens à mortis commentatione non
 recedat, à prospera fortuna adulari se
 non sinat, vitæ diuturnitatem sibi
 non promittat, nullum vestigium fa-
 ciat, quin diem vltimum recorde-
 tur. Quod philosophandi genus quam
 salutare sit, nō modò Ambrosij, Hier-
 onymi, Augustini, Chrysostomi, Gre-
 gorij, Bernardique doctrina tradit,
 sed Socratis etiam & Platonis præ-
 ceptis explicatur. Neque verum il-
 lud est, insuauem mortis esse memo-
 riam, omnemq; vitæ iucunditatē tol-
 lere: nilque illo homine tristius, cui
 quotidie cogitandum sit, iam iamque
 esse moriendum. Siquidem mortis
 cogitatio iis esse horribilis solet, qui
 omnia ad voluptatē referunt futilem-
 que læticiam, cuius est læticiæ finis in-

morte,

morte. Cùm enim hora illa aduenit,
omnis præterita iucūditas pro nihilo
est, tantusq; in homines timor inua-
dit, quanta iucunditas fuit præterita-
rum voluptatum. Qui verò se à corpo-
redifungunt, qui nihil omnino cum
stulto populo, errorumque magistro
contrahunt, qui cœlestia semper spe-
ctant, qui in Christo suas omnes cogi-
tationes, curasque defigunt, qui cupi-
dirates, ac libidines refrenant, accom-
primunt, hi tædia vitæ deuorant, mor-
tisque desiderio commouentur. Ad
hanc spe incitati, amoreque incensi
rapiuntur, in illa æquis magis, quàm li-
bentibus animis commorantur. In
vita tanquam in fluctibus versari se
putant, ad mortem veluti ad portum
passis velis peruehi cupiunt. Mortem
expetunt, vitam perferunt: ita viuunt,
vt mori velint, ita moriuntur, vt
regredi nolint: vitæ propagationem
ferunt, tolerant, patiuntur, extinctio-
nem lucis huius poscunt, optant, a-
mant, vt ex his tenebris excedentes
sempiterni luminis aspectu pfruatur.

Rr. 2 Neque

Matth. 2.

10.
34.

on
ephra-
in vita
annis
Petrus
miani
erm. 2.
S. Ioan-
Euan-
elista.

Neque sanctos viros nobis mors eni-
pit, qui in eas oras migrant, vnde mul-
to commodius ac melius auxiliari no-
bis ac subuenire queant. *Dabo operam,*
coeli ille ianitor inquit, *habere vos fre-*
quenter post obitum meum. Scitum est
quid sanctus Dominicus discipulis
moriens promiserit, quos flere vetuit,
& mœrore confici, propterea quod
multo illis post mortem futurus es-
set utilior. Est enim, vt diximus, verè
sapientis mors vita quædã, & immor-
talitatis aditus gloriosæ. Moses & eius
frater Aaron sic ex hac vita migraue-
runt, vt non mori, sed obdormiscere,
& somno cõsopiri viderentur. Nullus
morbus, nulla ægritudo, nullus fuit
angor in morte. Discipulus ille, quem
Christus IESVS & diligebat, & diligit,
in summa senectute lōga ad populum
de Christiana doctrina concione ha-
bita sine morbo, sine dolore membra
in sepulchro tanquã in lecto colloca-
uit, illis longam salutẽ dixit, quibus sa-
luti fuerat, itaq; ex hac vita discessit, vt
qui ex loco migrat in locum. Verum
enim

enim est illud, quod fluxit ex ore Dei, mulierem fortem, id est, sanctam animam in die nouissimo esse risuram. Verè fructuosa sapientis mors, quæ æternæ vitæ ianua est, nosq; corporū reliquiis locupletat. Tunc sanctis nos animis pleno ore commédamus, aras excitamus, templa erigimus, festosq; dies dedicamus. Mors enim metum, nobis eripit, quem anceps vitæ cursus iniicere solet, & bonorum nos hæredes facit. Illis quidem, quos in beatorum numerum relatos esse scimus, religiosum cultum adhibemus, sin autem nihil tale decreuit Ecclesia, honorem illum mortuo vel amico, vel propinquo, vel socio, vel benefico duntaxat habemus, quem ratio ipsa præscribit. Eius enim, quem vidimus, cuius vitam admirati sumus, quem que in celum ascendisse credimus, dicta, facta, resq; omnes meminimus, narramus, exponimus. Fieri q; sæpe solet, vt sapiens Samsonis exemplo multo plures virtutis hostes moriens interimat, quàm viuens occiderit. Quò autem

Rr 3 minùs

Iudi. 1

Matth. 2.

minùs gloriæ appetentes erimus, et nos magis immortalis ille Deus honorabit in morte. Declarauit hoc nuptiis cuiusdam nostri mors, quã tibi iisdem verbis narrabo, quibus est à nostro quodam scriptore mandata literis. Hoc ipso anno (inquit) pridie idus Februarii cessit è vita Franciscus Perez beati Xaverii comes antiquus, cuius ea fuit sanctitatis opinio, vulgo ut sanctus appellaretur, qui Franciscus ipse Xaverius dicere solitus est, nulli rei se ita inuidere, ut huius patris humilitati. Administrauit omnia serè huius prouincia collegia, cum q̄ affecta iam atate (erat enim septuagenarius) crebris agrotationibus quateretur, dum ab vrbe S. Thome in hanc secedit, ingrauescente in itinere morbo Negapatani consumitur. Iussit pater corpus suum eodem, quo inopes condidit sepulchro, sed tamen totius comitatu nobilitatis in sacello maximo perhonorificè sepultum est. Eius funus Franciscanorum patrum familia curauit, statim autem ut funebres campanarum pulsus auditus est, populus, ut aliquid reliquiarum causa prariperet, aduolauit, inter humandum corpus tantus

clamor, turbas demortui
 pedes osculari conantiū, ut deposito feretro
 lacrymis fuerit, pietatiq; cedendū. Affirma-
 vit nobilis in primis vir, apud quem ille
 decessit, statim atque animam senex effla-
 vit, triginta se vidisse forfices supra caput
 cadentium reliquiarum loco capillos: iisq;
 unum euulsis nudo ad tumulum elatum
 effeculatio: alij etiam barbam vellere, un-
 gues prascindere, alij vestimenta diripe-
 re tanta auiditate cæperunt, ut perbea-
 tus sibi videretur, qui ex eo funere non
 carnis rediret. Hector ac Rodericus Sella,
 Damianusq; Pais viri nobiles intimam pa-
 tris occupauere subuculam, Rodericus ne hac
 quidem contentus linteum abstulit è cubi-
 culari lecto tanto pietatis studio, ac si quid
 de beati cuiuspiam reliquiis abstulisset. Qui-
 dam cum rosarium præripuisset, statim affu-
 it, qui pro eo tabulam magni precij, & no-
 naginta aureos offerret. Ethnici multi la-
 crymarum copia prosequuti sunt funus,
 ut ne Christianorum quidem lacrymis ce-
 deret: aiebant q; si quis eius vitæ vir, aut pa-
 ter ipse inter ethnicos obiisset, futurum fu-
 isse, ut ad eum ei populus consecraret, & in

Pagodum, hoc est deorum suorum numero
 collocaret. Haftenus ille. Et hic quidem
 si caelo fruitur, quod piè credendum
 est, ad Confessorum pertinet numerus,
 Rodolphi autem Aquæ viuæ præclari
 martyris non mortem, quæ iam satis
 est cognita, neq; sepulturæ honorem,
 sed extremæ vitæ quædam prædicare
 libet, quæ clara per se mors ipsa pro
 Christi nomine appetita multò effe-
 cit clariora. In his etiam narrandis no-
 stri scriptoris verbis utar. Rodolphus
 to illo biennio, quo apud regem fuit, postre-
 mo præsertim anno, quo sine comitibus
 versatus, antiquorū patrum similem vitam
 egit. Victus ei erat aridus, & perexiguus,
 statis diebus inter hebdomadam abstinebat
 à cibis, sæpe voluntarias pœnas, ut Deum
 propitium regi redderet, ultro subibat. Stu-
 dia eius non libris, aut chartis, sed aut oran-
 do Deo, aut perdiscenda lingua Persica con-
 sumebat. Et quâquam precatiōni plurimum
 erat addictus, tamen extremo illo tempore,
 quo inter barbaros fuit, ei rei multò se dica-
 uit ardentius. Nocturna & diurna spatia
 orando continuabat, nec enim pedem efferre
 fori-

consueuerat, nisi interdum adeundi ^{reli-}
 causa: saepeq; euenit, ut cum se primis ^{exig-}
 coniecisset in preces, in eodem ma- ^{vic}
 gistro, in quo primum stetisset, reperi- ^{cor-}
 tur. Labores, agrotationes, incommoda, ^{fer-}
 a barbaros pertulit, nec pauca fue-
 re lenia, sed ea tamen diuina solatia, ac
 dulcedines compensabant. Ferunt
 solitum dicere se extremis illis tempo-
 ribus inter ethnicos mora magnam ex-
 esse tranquillitate, & pacem, ac tum
 ex animi vixisse sententia. Vt plane
 dubitet, quin eum Dominus ad eam
 gloriam, quam ei reseruauerat, ex-
 eret. Siquidem ex Mogoris regno ea vir-
 tute decora reportauit, ut non ex aliqua
 robore, sed ex quadam quasi officina vir-
 tutis redisse videretur. Vides quem fe-
 cernit, & quantum sapientis mors?
 non enim vitae laudes tam diligenter
 colligeremus, tam studiosè disceremus,
 aut opere miraremur, nisi illas præ-
 cæta mors, tamquam regis sigillo, cuius
 solari non possit autoritas, config-
 illeret, roborasset, muniuisset. Ergo
 Francis Borgiae vite clarissime

Rr 5 con-

consentanea mors fecit, ut tu esset
ad eam scribendam alacrior, quod
opus ut vrgeas, atque etiam diuulges,
te vehementer oro. Vale & domestico
tuo Fernando Soliero gratias meo no-
mine quam maximas age, cuius pie-
te mirabili, laboriosaque diligentia
perfectum est, ut tot pene sanctorum
sacra ossa, & venerandas reliquias ha-
beamus, quot sunt in tuo libro sancto-
rum nomina. Et ut tu ex Latino ser-
mone in Hispanum vertisti librum
quasi fastorum notantem & indican-
tem dies, sic Ferdinandus ex Italica sa-
crariis Pontificis summi permissu sa-
crorum pignorum bonam partem in
Hispaniam, Indiamque transtulit,
simulque Sanctorum eorundem feras
auxit, cultum amplificauit, & re-
ligionem propagauit.

Vale iterum.

SC

Matth. 2.

90
a.
122
na
111
o. lxx.
f. lxx.
n. as
a. 110
f. 111
y. 112
f. 113
z. 114
115
116
117
118
119
120
eri